

Oppgaver til Fordommer

Med andres blikk

I dette opplegget skal dere lese og diskutere reiseskildringer og hvordan de kan være et uttrykk for fordommer.

Læringsmål: Reflektere rundt betydningen av fordommer og hvordan de kan påvirke individ og samfunn, samt reflektere rundt hva som skal til for å bryte ned fordommer.

Les kildene og svar på spørsmål

Under kan du lese utdrag fra tre ulike kilder (1A, 1B og 1C). Les gjennom disse og svar på følgende spørsmål:

1. Hva tror du om disse menneskene, basert på den informasjonen du har?
2. Ville du stolt på denne kilden? Hvorfor eller hvorfor ikke?
3. Hva tror du disse menneskene ville syntes dersom de hadde lest teksten om seg selv?
4. Hvordan tror du de som ble beskrevet, så på seg selv?
5. Hvordan tror du forfatteren så på seg selv, sammenlignet med hvordan de så på menneskene de beskrev?
6. Hvem tror du beskrivelsene er om?
7. Tror dere dette er nye eller eldre reiseskildringer? Begrunn valget, og prøv gjerne å tidfeste tekstene.

Kildene:

Kilde 1A

"En første eller annengangsforbryter blir dømt til et begrenset antall år – to, tre, fem eller syv år, alt etter hvor grov forbrytelsen var. Etter den tredje forbrytelsen blir han imidlertid pisket, brennmerket i pannen og dømt til slaveri på livstid. Dette er justisens vanlige gang her til lands. ... Alle barn lærer å lese, skrive og regne såpass at de kan klare seg i dagliglivet. De har intet universitet, og ingen undervisning forekommer i noe som fortjener betegnelsen vitenskap. ... Kvinnene spaserer nesten aldri ute i det fri, og var forbauset over at jeg gjorde bare for fornøydelsens skyld, men de er grenseløst glade i å danse. De unge kvinner har dårlige tenner, de bryr seg om vakre klær, men ikke hvordan de selv ser ut. Lønningene er lave, og det er spesielt urettferdig da prisene på klær er dyre."

Kilde 1B

"I selskapene kommer damene aldri til syne, og de blir ikke budne noe sted. Mennene som bare er vant til å være sammen med sitt eget kjønn, blir sjenerte i damenes nærvær" ... "Kystbefolkningen er den fattigste og den som har det vanskeligst. De gifter seg som regel meget unge og har store familier, som de håper å kunne underholde ved fiske. I et svartår, når fisket slår feil, blir de bragt i en tilstand av grenseløs fattigdom."

Kilde 1C

"Det finnes ikke leger på landsbygden, og sykdommer har grepet om seg hos de fattige. Bøndene forteller ikke om sine hemmelige sykdommer før de holder på å råtne opp. ... Landets utseende og innbyggerne her gir ikke noe godt inntrykk av dette landet. ... Menneskene er den fattigste og minst siviliserte rase i hele landet."

Del 3: Kildenes opphav og videre arbeid

Kildenes opphav

- Kilde 1A er skrevet av den engelske feministen Mary Wollstonecraft i 1795. Hun utga en rekke brev i reiseskildringen «Min nordiske reise» i 1796. Skildringen er fra Norge, men lokalt sted er ukjent.
- Kilde 1B er forfattet av engelske vitenskapsmannen Thomas Robert Malthus i 1799, og er hentet fra sørøstlandet.
- Kilde 1C er også fra slutten av 1700-tallet, fra 1789-99, skrevet av franskmannen Jacques De la Tournayes, om Bergensområdet.

Skriveoppgave:

Skriv en tekst 1,5-2 sider der du diskuterer hva fordommer er og hva som skal til for å bryte ned fordommer. Hva tror du er viktig i dette arbeidet – kunnskap, kjennskap, erfaring, vennskap? Hva tror du har størst virkning og hvorfor?